

Algemene beschouwingen PRO Midden-Drenthe – Kadernota 2027

Voorzitter,

De Kadernota waar we het vandaag over hebben, geeft een duidelijk beeld: de komende tijd komt Midden-Drenthe veel geld tekort. Dat is geen nieuw verhaal. We hebben de afgelopen jaren al vaker gesproken over het zogenaamde ravijn. En deze Kadernota maakt duidelijk dat we voor stevige, nare keuzes staan. Keuzes die we liever niet willen maken. We moeten flink bezuinigen. Maar tegelijkertijd moeten we zorgen dat we de begroting niet zien als een huishoudboekje, waarin het enige antwoord is: minder uitgeven. Want Midden-Drenthe moet wel vooruit.

Het gaat PRO Midden-Drenthe dan uiteindelijk ook om de vraag:

Wat voor gemeente willen we zijn en wat vinden we belangrijk genoeg om overeind te houden?

Financiële onzekerheid vraagt om zorgvuldigheid

De Kadernota laat zien dat er nog veel onzekerheden zijn. De financiële stabiliteit van het Rijk blijft onzeker en ook ontwikkelingen binnen het sociaal domein en gemeenschappelijke regelingen zoals de GGD en de Veiligheidsregio Drenthe kunnen onze financiële positie verder beïnvloeden. Daarom vinden wij het belangrijk om bij deze Kadernota te vertellen welke kant we op willen, maar we willen niet vooruit te lopen op alle keuzes. Dat kunnen we pas goed doen bij de begroting. Daarom dienen wij samen met de andere coalitiepartijen een amendement in.

Nieuw beleid: nog geen definitieve keuze

In de Kadernota is een ruim bedrag voor nieuw beleid opgenomen. Daar zitten wat ons betreft goede en belangrijke voorstellen tussen. Wij vinden bijvoorbeeld de inzet op dorpszorginitiatieven en zorgzame gemeenschappen belangrijk. Ook inloopvoorzieningen passen bij de gemeente die PRO wil zijn: een gemeente waar mensen dichtbij huis ondersteuning kunnen vinden en waar we inzetten op ontmoeting, preventie en naoberschap.

Maar we vinden het te gemakkelijk om te zeggen: dit staat in de Kadernota, dus dit gaan we doen. Want we weten nog niet precies hoe wij er dan voorstaan. Maar het tegenovergestelde willen we ook niet. We willen deze voorstellen niet schrappen.

We willen de voorstellen voor nieuw beleid meenemen naar de begroting en daar, als het duidelijker is hoe we er voorstaan beslissen wat we gaan doen. Dat is precies wat ons amendement doet. Wij stellen voor om de nieuwe beleidswensen uit de Kadernota nu voor kennisgeving aan te nemen en ze te betrekken bij de integrale afweging voor de begroting 2027.

Dat betekent dus niet: geen nieuw beleid, want PRO wil wel vooruit.

Het betekent:

Nog geen definitief besluit over nieuw beleid voordat we weten hoeveel financiële ruimte er daadwerkelijk is en welke keuzes we als raad moeten maken.

Eerst het hele plaatje, dan de keuzes

De Kadernota noemt verschillende financieel-technische maatregelen. Daarbij gaat het onder andere om scherper begroten, kritisch kijken naar budgetoverhevelingen, het herijken van de investeringsplanning en het vrij laten vallen van stelposten. Maar zelfs na deze maatregelen blijft er volgens de Kadernota een fors tekort bestaan. Dat betekent dat we uiteindelijk echte politieke keuzes moeten maken. En die keuzes willen wij in samenhang maken, als het hele plaatje compleet is.

Niet automatisch bezuinigen op wat waardevol is

Voor PRO is daarbij één uitgangspunt heel belangrijk. We willen een financieel gezonde gemeente. Maar we willen óók een sociale gemeente blijven. Dat betekent dat we bij bezuinigingen niet alleen moeten kijken naar wat iets kost, maar ook naar wat het voorkomt of oplevert. Een dorpszorginitiatief kost geld. Een Odensehuis kost geld. Maar achter beide voorzieningen zitten inwoners, vrijwilligers en professionals die samen proberen problemen eerder te signaleren en mensen langer zelfstandig en betrokken te laten meedoen. Dat soort voorzieningen kan juist bijdragen aan het voorkomen van zwaardere en duurdere ondersteuning. Daarom willen wij voorkomen dat preventie en sociale samenhang als eerste worden gezien als posten waarop we kunnen bezuinigen.

Ook inkomsten horen bij het gesprek

Wij vinden bovendien dat het gesprek over de financiële toekomst eerlijk moet worden gevoerd. De Kadernota noemt het verhogen van inkomsten als één van de mogelijke maatregelen. Een verhoging van de toeristenbelasting en OZB. Het is altijd lastig om de lasten voor recreanten en inwoners te verhogen, dat willen we liever niet. Maar we vinden het ook niet verstandig om te doen alsof alleen bezuinigen de oplossing is. We zullen moeten kijken naar een mix van maatregelen.

Tot slot

De Kadernota is wat ons betreft geen eindpunt. We zijn er pas als er een sluitende begroting ligt.

Wij willen vandaag daarom duidelijke kaders meegeven:

- we nemen de financiële problemen serieus;
- we willen een structureel gezonde gemeentelijke begroting;
- we willen alle mogelijke oplossingen bekijken, inclusief inkomstenverhoging;
- we willen kritisch kijken naar nieuw beleid;
- maar we willen ook de sociale kracht van onze gemeente beschermen.
- En we willen niet stilstaan, maar vooruit.

Want uiteindelijk gaat het niet alleen om de vraag:

Hoe krijgen we de begroting sluitend?

Maar vooral om de vraag:

Hoe zorgen we ervoor dat Midden-Drenthe financieel gezond blijft én een gemeente blijft waar mensen naar elkaar omkijken, waar dorpen sterk blijven en waar inwoners die steun nodig hebben niet tussen wal en schip vallen?

Dat is voor PRO Midden-Drenthe de richting die wij vandaag willen meegeven.